

1.

Lag

om ändring av fastighetsbildningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i fastighetsbildningslagen av den 12 april 1995 (554/1995) 34–36 §, av dem 34 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 322/1999 samt 35 och 36 § sådana de lyder i nämnda lag,

ändras 2 § 4 punkten, 3 §, 4 §, 5 § 2 och 3 mom., 6 § 3 och 4 mom., 17 § 2 mom., 20 § 2 mom., 22 § 2 mom., 32 §, 47 § 1 mom., 52 § 2 mom., 53 §, 58 § 1 mom., 67 § 4 mom., 79 §, 131 § och mellanrubriken före 131 §, 133 § 1 mom., 134 § 1 och 3 mom., 137 §, 154 § 1 mom. 4 och 6 punkten, 156 § 3 mom., 161 § 1 mom., 162 § 1 mom., 165 § 1 mom., 168 § 2 och 4 mom., 169 § 1 mom., 170 § 4 mom., 175 § 1 mom., 177 §, 178 § 2 mom., 180 § 1 mom., 203 § 4 mom., 204 § 2 mom., 206 §, 208 §, 212 § 1 och 2 mom., 231 § 2 mom., 232 § 2 och 3 mom., 260 § 2 mom., 283 § samt 285 § 2 mom.,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad, 5 § 2 och 3 mom., 20 § 2 mom., 22 § 2 mom. och 32 sådana de lyder, 34 § sådan den lyder delvis ändrad, 165 § 1 mom. och 168 § 4 mom. sådana de lyder, 212 § sådan den lyder delvis ändrad och 283 § sådan den lyder i nämnda lag 322/1999, 17 § 2 mom., 67 § 4 mom., 154 § 1 mom. 4 och 6 punkten, 162 § 1 mom. och 285 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1159/2005, 133 § 1 mom., 134 § 1 mom. och 168 § 2 mom. sådana de lyder i lag 688/2000, 134 § 3 mom. sådant det lyder i lag 455/2004, 232 § 2 mom. sådant det lyder i lag 273/1998 samt 260 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1180/2000, och

fogas till lagen en ny 131 a §, till 134 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 688/2000 och 455/2004, ett nytt 4 mom., till 204 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 206 a §, till 265 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1188/1996, ett nytt 4 mom., samt till lagen nya 281 b, 282 a och 286 a § som följer:

2 §

I denna lag avses med

4) *allmänt område* en fastighet i kommunens ägo som bildats av ett område som i detaljplanen avsatts till gatuområde, torg eller öppen plats, rekreationsområde, trafikområde, semester- och turistområde, skyddsområde, faroområde, specialområde eller vattenområde, eller av en del av ett sådant område, och som införts som allmänt område i fastighetsregistret;

Fastighetsförrättningar och andra åtgärder som avses i 1 mom. ombesörjs av lantmäteriverkets lantmäteribyråer. Inom detaljplaneområden skall dock den myndighet som i enlighet med 5 § i fastighetsregisterlagen för fastighetsregister inom området ombesörja fastighetsförrättningar och andra åtgärder på det sätt som närmare bestäms nedan i 5 §. Om en fastighetsförrättning gäller både ett detaljplaneområde och ett område utanför detta, ombesörjs förrättningen likväl av lantmäteribyrån.

3 §

De åtgärder som avses i 1 § vidtas vid en fastighetsförrättning eller genom beslut av fastighetsregisterföraren i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

4 §

En fastighetsförrättning verkställs av en förrättningsingenjör och två gode män (*förrättningsmän*). Andra fastighetsförrättningar än skifte av ett samfällt område, nyskifte och reglering av byggnadsmark kan förrätt-

ningsingenjören verkställa utan gode män, om det inte är nödvändigt att anlita gode män och ingen sakägare fordrar att gode män anlitas.

5 §

En vid lantmäteriverket anställd ingenjör eller tekniker kan vara förrättningsingenjör vid

- 1) styckning;
- 2) frivilligt ägobyte;
- 3) servitutsförrättning;
- 4) sådan fastighetsbestämningsförrättning som avses i 101 § 1 mom. 1 och 3—5 punkten;
- 5) sådan fastighetsbestämningsförrättning enligt 277 § 1 mom. som gäller en i detta moment avsedd förrättning;
- 6) bildande till lägenhet av ett fristående område;
- 7) överföring och bildande till lägenhet av en andel i ett samfällt område;
- 8) sådan vägförrättning som avses i lagen om enskilda vägar (358/1962);
- 9) bildande av samfällt område; och
- 10) fogande av ett område till en samfälld skog i enlighet med 99 §, när avtalet därom upptar en överenskommelse om det som avses i 2 mom. i den nämnda paragrafen.

Om kommunen i enlighet med 5 § i fastighetsregisterlagen för fastighetsregister inom ett detaljplaneområde, skall förrättningsingenjören när förrättningar enligt 1 mom. 1—8 punkten verkställs inom det nämnda området vara en hos kommunen anställd fastighetsingenjör, ingenjör eller tekniker. Fastighetsingenjören är förrättningsingenjör även vid klyvning av tomter, tvångsbyte av ägor, förrättning enligt 62 § som verkställs i samband med styckning och andra fastighetsbestämningsförrättningar än den som avses i 1 mom. 4 eller 5 punkten.

6 §

Till en god man betalas

- 1) arvode;
- 2) ersättning för inkomstbortfall och för kostnader som på grund av uppdraget som god man föranleds av avlönande av vikarie,

anordnande av barnvård eller något motsvarande; samt

3) ersättning för resekostnader och dagtraktamente.

Lantmäteriverkets centralförvaltning fastställer närmare grunder för och beloppet av det arvode, de ersättningar och det dagtraktamente som en god man erhåller. I övrigt gäller om gode män vad som i kommunallagen (365/1995) bestäms om kommunens förtroendevalda, om inte något annat föreskrivs nedan.

17 §

Kommunen har rätt att föra talan på sitt område vid en förrättning som verkställs inom ett detaljplaneområde.

20 §

Den fastighet som bildas genom styckning kan omfatta outbrutna områden också från flera fastigheter eller från ett samfällt område (*samstyckning*). Den tomt eller det allmänna område som bildas genom styckning kan även omfatta hela fastigheter.

22 §

En styckningsförrättning som gäller ett outbrutet område och grundar sig på fång blir anhängig när inskrivningsmyndighetens meddelande om lagfart på fång har inkommit till den fastighetsregistermyndighet som har till uppgift att föra fastighetsregister inom området. Inledandet av styckning kan uppskjutas och en påbörjad förrättning skall avbrytas, om det outbrutna områdets ägare företer utredning enligt vilken avsikten inte är att bilda styckningsfastigheten enbart av det outbrutna området i fråga eller om det finns någon annan grundad anledning att uppskjuta inledandet eller avbryta förrättningen.

32 §

Inom området för en bindande tomtindelning får styckning inte förrättas så, att det vid förrättningen uppkommer en ny fas-

tighetsgräns som avviker från gränsen för ett byggnadskvarter eller för en sådan tomt som följer tomtindelningen. Om det i ett outbrutet område på detaljplaneområde ingår dels ett område där tomtindelningen är bindande, dels ett område där tomtindelningen inte är bindande, skall områdena bildas till separata fastigheter, om inte kommunen av särskilda skäl ger sitt samtycke till en avvikelse från detta.

47 §

En ägare som har lagfart på en lägenhet eller på en kvotdel av en lägenhet har rätt att få lägenheten delad genom klyvning. En sådan ägare till en kvotdel av en tomt som har lagfart på kvotdelen har rätt att få tomten delad genom klyvning. På klyvning av tomtar tillämpas vad som nedan bestäms om klyvning av lägenheter.

52 §

Ägorna skall delas så att de ersättningar som avses i 51 § 4 mom. inte blir oskäligt stora.

53 §

Vad som i 32 § bestäms om styckning gäller i tillämpliga delar vid klyvning. Inom området för en bindande tomtindelning får en tomt delas genom klyvning, om fastigheterna kan bildas i enlighet med tomtindelningen.

När klyvning förrättas utanför detaljplaneområde skall sådana fastigheter som kommer att omfatta byggnader vilka förutsätter bygglov i mån av möjlighet bildas så, att de uppfyller kraven på byggplatser i markanvändnings- och bygglagen och i de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Om en fastighet som skall klyvas är belägen på ett område på vilket byggförbud gäller för utarbetande av general- eller detaljplan, skall planen i mån av möjlighet beaktas vid fastighetsbildningen.

58 §

Ägobyte kan företas, om ägarna till fastigheterna avtalar om saken (*frivilligt ägobyte*).

67 §

Ett sådant nyskifte genom vilket det är möjligt att undanröja eller minska en sådan betydande olägenhet som byggandet av en landsväg, en järnväg, en kraftledningslinje eller en flygplats, inrättandet av ett naturskyddsområde eller genomförandet av något annat sådant projekt medför för dem som använder fastigheterna kan förrättas, om nyttan av nyskiftet är betydande och det i övrigt är ändamålsenligt att förrätta skiftet (*projektnyskifte*).

79 §

Om en delägare på ett nyskiftesområde äger bara ett område av ringa värde som han inte kan använda ändamålsenligt och som inte kan förbättras nämnvärt genom nyskiftet och inte ens vid nyskiftet kan bildas till en ändamålsenlig driftsenhet, kan området mot full ersättning inlösas och tilldelas andra delägare. Angående ett sådant område gäller i tillämpliga delar vad som i 65 § föreskrivs om ett område som har överförs till en fastighet.

Överföring och bildande till lägenhet av andelar i samfällda områden samt anslutning av ett samfällt område till en fastighet

131 §

Från en fastighet överlåten andel i ett samfällt område, eller en kvotdel av en sådan andel, överförs till förvärvarens fastighet eller, om en överföring inte är möjlig, bildas till lägenhet. Likaså kan en andel i ett samfällt område på ansökan av fastighetsägaren överföras till en annan fastighet som han äger. Dessa åtgärder vidtas vid en förrättning på vilken tillämpas vad som bestäms om styckning. Åtgärderna kan vidtas också genom beslut av fastighetsregisterföraren, om det inte av särskilda skäl är nödvändigt att behandla saken vid en fastighetsförrättning.

Vid en förrättning som avses i 1 mom. betraktas andelen som ett outbrutet område. Överföring av en andel får företas även när den fastighet från vilken andelen avskiljs är belägen i en annan kommun än den mottagande fastigheten, om det är ändamålsenligt att andelen överförs och överföringen inte föranleder oklarheter i fastighetssystemet.

131 a §

Om alla andelar i ett samfällt område har kommit att tillhöra en och samma fastighet, fogas det samfällda området till fastigheten vid en för ändamålet föranstaltad förrättning, i samband med en annan fastighetsförrättning eller genom beslut av fastighetsregisterföraren på ansökan av fastighetens ägare. På en förrättning som verkställs för anslutning av ett samfällt område till en fastighet tillämpas vad som föreskrivs om fastighetsbestämning.

Fastighetsregisterföraren kan verkställa ett i 1 mom. avsett fogande av ett samfällt område till en fastighet, om det inte av särskilda skäl är nödvändigt att behandla saken vid en fastighetsförrättning. Fastighetsregisterföraren kan verkställa fogandet även utan ansökan, om ägaren ger sitt samtycke till detta.

133 §

Ett outbrutet område som delägarlaget för ett samfällt område har fått i sin ägo fogas till delägarlagets samfällda område. En fastighet som delägarlaget har fått i sin ägo sammanslås med delägarlagets samfällda område.

134 §

Ett område avskiljs till samfällt område och ett outbrutet område som avses i 133 § 1 mom. fogas till ett redan existerande samfällt område vid en förrättning på vilken tillämpas vad som bestäms om styckning, eller i samband med en annan fastighetsförrättning. En fastighet sammanslås med ett samfällt område i det fall som avses i 133 § 1 mom. vid en för ändamålet föranstaltad fastighetsförrättning. Fogande av ett område och sammanslagning av en fastighet enligt detta moment anhängiggörs när inskrivningsmyn-

dighetens meddelande om lagfart på fånet har inkommit till lantmäteribyrån.

Det samfällda område som bildas skall vara ändamålsenligt med tanke på ordnandet av användningen och skötseln av området, och fogandet eller sammanslagningen får inte leda till en oändamålsenlig fastighetsindelning eller äventyra klarheten i fastighetssystemet. En ytterligare förutsättning för att ett outbrutet område skall kunna fogas till ett samfällt område och en fastighet skall kunna sammanslås med ett samfällt område enligt 1 mom. är att den fastighet från vilken området tas är fri från inteckningar, panträtter och inskrivna sytningar eller att det outbrutet område eller fastighet befrias från ansvar för inteckningarna i nämnda fastighet. En förutsättning för befrielse är att innehavaren av panträtten ger sitt samtycke. Befrielse kan ske utan samtycke av innehavaren av panträtten, om den fastighet från vilken outbrutet område tas även efter förrättningen klart räcker till för att ansvara för de pantfordringar som belastar den. Om förutsättningarna för fogande eller sammanslagning inte motsvaras, bildas av det outbrutna området eller av fastighetens område ett nytt samfällt område för delägarlagets delägarfastigheter, i vilket delägarfastigheterna har andel motsvarande samma andelstal som i deras redan existerande samfällda område.

Om en fastighet som skall sammanslås har andel i ett annat samfällt område eller i en gemensam särskild förmån vid tiden för förrättningen, övergår andelen till de andra delägarfastigheterna i det samfällda området eller den särskilda förmånen. Andelen övergår till delägarfastigheterna utan ersättning i samma förhållande som deras tidigare andelar. En fastighet som sammanslås med ett samfällt område eller av vars område ett nytt samfällt område bildas i enlighet med denna paragraf upphör, och de enskilda särskilda förmåner och servitutsrättigheter som hört till den upphör.

137 §

En delägare i ett annat samfällt område än ett strömfall eller en sådan samfällad skog som avses i lagen om samfällda skogar har rätt att få sin andel avskild genom skifte, om

andelen kan avskiljas utan att någon delägare åsamkas nämnvärd olägenhet. Vid skiftet kan på ansökan av flera delägare deras andel avskiljas även så, att det av det område som skall avskiljas bildas ett samfällt område för de fastigheter som de äger.

Ett samfällt område som varken är ett gemensamt strömfall eller en samfälld skog kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. delas i två eller flera samfällda områden på ansökan av delägarlaget för det samfällda området, när ansökan grundar sig på ett beslut som delägarlaget har fattat i enlighet med 15 § 2 mom. i lagen om samfälligheter. Vid ett sådant skifte är det möjligt att på det sätt som sägs i 1 mom. för de delägare som så önskar avskilja de andelar som de äger.

För skifte av ett samfällt vattenområde förutsätts dessutom att delningen behövs för ett särskilt ändamål eller att det annars är ändamålsenligt att dela området.

154 §

Till förmån för en fastighet kan på en annan registerenhets område som *ständig servitut* stiftas rätt:

4) att förlägga och använda en avloppsledning och andra till avledande och hantering av avloppsvatten hörande anordningar och konstruktioner;

6) att använda ett område som behövs för fordon- eller båtplats, brygga, badplats, lagring av trävirke eller lastplats samt, på detaljplaneområde, att använda ett område som behövs för en gemensam gårdsplan;

156 §

Vid en fastighetsförrättning skall för varje fastighet och skifte ordnas behövlig vägförbindelse till en gata, landsväg eller sådan enskild väg för vilken ett väglag har bildats, genom stiftande av ett servitut som avses i 154 § 1 mom. 11 punkten eller en ständig eller tidsbestämd vägrätt enligt lagen om enskilda vägar eller någon annan rätt som behövs för vägförbindelsen. I fråga om förutsättningarna för stiftande av en sådan

rätt tillämpas lagen om enskilda vägar. På begäran av ägaren till fastigheten skall vid fastighetsförrättningen även avgöras huruvida vägrätt skall beviljas för en sådan enskild väg som avses ovan.

161 §

Ett servitut som har stiftats vid en fastighetsförrättning kan upphävas med stöd av ett avtal mellan sakägarna, om dess betydelse för den berättigade fastigheten eller kommunen har minskat. I övrigt kan servitutet upphävas, om förhållandena är så förändrade att servitutet med beaktande av bestämmelserna i 156 och 157 § inte längre skulle kunna stiftas och servitutet inte är nödvändigt för den berättigade fastigheten eller för kommunen. Ett nödvändigt servitut kan upphävas, om det inte är möjligt att genom åtgärder enligt 160 § undanröja en oskälighets olägenhet som servitutet orsakar och om det i stället för det upphävda servitutet, under de förutsättningar som anges i 156 och 157 §, kan stiftas ett motsvarande servitut på en annan plats.

162 §

Ägaren och innehavaren av en belastad registerenhet är berättigade att av den till förmån för vilken ett servitut eller en rätt stiftas få ersättning för den olägenhet och skada som stiftandet av servitutet eller rätten orsakar. Skyldig att ersätta en olägenhet eller skada som en åtgärd enligt 160 § orsakar är den som har nytta av åtgärden. Om vägrätt beviljas med stöd av 156 § 3 mom. skall frågan om ersättningsskyldighet enligt 24 § i lagen om enskilda vägar samtidigt behandlas och avgöras. För ett servitut eller en rätt som vid styckning stiftats till förmån för en styckningsfastighet och som behövs för en vägförbindelse som avses i 156 § 3 mom. är likväl stomfastighetens ägare berättigad till ersättning bara av särskilda skäl. Om den belastning som servitutet medför ökar nämnvärt på grund av en bestämmelse som avses i 159 § 2 mom., är den belastade registerenhets ägare och innehavare berättigade att av de innehavare av servitutsrätt som avses i näm-

nda moment få ersättning för den ökade olägenhet som beror på detta.

165 §

Stiftande, flyttning eller upphävande av ett servitut eller en rätt så som avses i detta kapitel och andra ärenden som gäller ett servitut eller en rätt behandlas vid en servitutsförrättning eller i samband med en annan fastighetsförrättning. Har överenskommelse nåtts om att ändra bestämmelserna om upphävande eller användning av servitutet och om ersättningen för de förluster som en sådan åtgärd medför och det inte av särskilda skäl är nödvändigt att behandla ärendet vid en fastighetsförrättning, kan fastighetsregistrföraren avgöra ärendet genom sitt beslut.

168 §

Om förrättningen gäller en fastighet eller ett outbrutet område som ägs av flera gemensamt, skall kallelsebrevet tillställas alla samägare särskilt. Gäller förrättningen ett samfällt område eller en gemensam särskild förmån och är det vid förrättningen inte fråga om skifte av det samfälliga området eller om en fastighetsbestämning enligt 101 § 1 mom. 2, 4 eller 5 punkten eller en motsvarande åtgärd, tillställs kallelsebrevet ett konstituerat delägarlag med iakttagande av 26 § i lagen om samfälligheter och ett icke konstituerat delägarlag genom att kallelsebrevet tillställs en i 26 § 4 mom. i lagen om samfälligheter avsedd företrädare. Har ingen sådan företrädare utsetts, tillställs kallelsebrevet någon av delägarna och inledandet av förrättningen tillkännages dessutom genom publicering av kallelsen i minst en tidning med allmän spridning på orten. Om förrättningen gäller ett område till vilket flera fastigheter har servitutsrätt eller en rätt enligt lagen om enskilda vägar och det inte är fråga om upphävande, flyttning eller ändring av denna rätt, räcker det att kallelsebrevet tillställs en av innehavarna av rätten. Brevet tillställs dock väglaget, om det av förrättning-

sansökan framgår eller annars är känt att förrättningen gäller väglagets väg.

I fråga om en förrättning som verkställs på detaljplaneområde sänds kallelsebrev till kommunen även i det fall att kommunen inte är sakägare vid förrättningen.

169 §

Kan kallelsebrev inte sändas till någon sakägare på grund av att uppgifter om honom eller om hans adress inte kan fås utan svårighet, tillkännages inledandet av förrättningen dessutom genom publicering av kallelsen i minst en tidning med allmän spridning på orten. Likaså skall kallelsen publiceras i en tidning i sådana fall då det råder ovisshet om vem som är sakägare vid förrättningen.

170 §

Om det framgår under förrättningen att någon sakägare inte har underrättats om inledandet, skall det hållas ett fortsatt förrättningssammanträde som meddelas sakägaren på samma sätt som inledande av förrättning. Förrättningen får likväl slutföras utan att något fortsatt sammanträde hålls, om den sakägare som inte har underrättats om inledandet är närvarande och inte fordrar att behandlingen uppskjuts eller om han innan förrättningen avslutas meddelar skriftligen att han för sin del inte anser att ett fortsatt sammanträde behövs. Vad som ovan i detta moment föreskrivs om sakägare gäller även kommunen när det är fråga om en förrättning som avses i 168 § 4 mom.

175 §

De ärenden som skall behandlas vid en förrättning avgörs genom förrättningsmännens beslut. Ärenden som gäller utförandet av tekniska uppgifter samt de andra ärenden om vilka föreskrivs särskilt avgörs dock av förrättningsingenjören ensam.

177 §

Skötseln av ett område som är föremål för en förrättning och vars äganderätt kan förän-

dras till följd av förrättningen får inte försummas. På ett sådant område får under tiden från att förrättningen tillkännages till att ägorna tillträds avverkning företas eller marksubstanser tas för försäljning eller för annan borttransport, nya byggnader uppföras eller befintliga byggnader renoveras eller andra sådana åtgärder som inverkar på egendomens värde eller användningssyfte vidtas endast med iakttagande av de begränsningar som förrättningsingenjören uppställt eller med särskilt tillstånd av förrättningsingenjören. Begränsningarna skall uppställas så att de inte onödigt försvårar vidtagandet av sådana åtgärder som är av ringa betydelse för verkställandet av förrättningen. Tillstånd till en åtgärd skall ges, om inte åtgärden avsevärt försvårar verkställandet av förrättningen eller äventyrar dess syfte.

Har alla samägare i en fastighet som skall klyvas avtalat om försäljning eller borttransport av virke eller marksubstanser, tillämpas inte 1 mom. i fråga om detta.

Vid förrättningar som berörs av bestämmelserna i 1 mom. skall förrättningsingenjören redogöra för de nämnda bestämmelserna och de begränsningar som följer av dem. Förrättningsingenjören skall meddela behövliga bestämmelser om de begränsningar som skall iaktas för att en åtgärd skall få vidtas utan särskilt tillstånd. De begränsningar som förrättningsingenjören har uppställt och förrättningsingenjörens avgörande i fråga om ett tillstånd skall iaktas oberoende av ändringssökande.

Förrättningsingenjören kan avgöra ett ovan avsett tillståndsärende utan att förrättnings-sammanträde hålls. Innan beslut fattas skall sakägarna i förrättningen härvid ges tillfälle att anföra sina åsikter om tillståndsansökan, och sakägarna skall delges beslutet jämte besvärсанvisning.

178 §

Om den som har ansökt om förrättningen avstår från sin ansökan sedan förrättningen har inletts eller sådana tekniska uppgifter som fordras för förrättningen har vidtagits, behandlas ärendet vid ett förrättnings-sammanträde. Förrättningen förfaller, om ingen sakägare som är närvarande vid samman-

trädet och är berättigad att ansöka om förrättning fordrar att den verkställs. Förrättningsingenjören kan likväl besluta att förrättningen förfaller utan att något sammanträde hålls, om alla sakägare samtycker till detta och sammanträdet inte behövs för behandling av frågor om ersättningar eller förrättningskostnader. Anmälan om återtagande av förrättningsansökan skall göras innan förrättningen har vunnit laga kraft.

180 §

Förrättningsingenjören har till uppgift att skaffa en behövlig sammanträdeslokal och det handräckningsmanskap som behövs när förrättningen verkställs samt utrustning och arbetsredskap som behövs för utmärkning av rår och för andra arbeten i terrängen.

203 §

En betalningsskyldig som har sökt ändring i den ersättning som har fastställts vid en förrättning är skyldig att betala den tvistiga delen av ersättningen och ränta på den till ersättningstagaren bara om ersättningstagaren ställer en pant eller annan säkerhet som den betalningsskyldige godkänner för återbäring av det överbetalda beloppet och ränta på detta. Om ersättningstagaren inte ställer en godtagbar säkerhet, får den omtvistade delen av ersättningen deponeras hos länsstyrelsen på den ort där fastigheten är belägen enligt vad som bestäms i lagen om deponering av pengar, värdeandelar, värdepapper eller handlingar som betalning eller till befrielse från annan fullgörelseskyldighet (281/1931). Ersättningstagare har dock rätt att lyfta sådan del av ersättningen som har deponerats mot att säkerhet ställes för återbetalningen av det belopp som möjligen överstiger laga kraft vunnit ersättning jämte sex procents ränta därpå, beräknad från den dag då medlen lyftes. Om ersättningen sänks sedan den har betalats, skall det överbetalda beloppet jämte den ränta som har betalats på detta återbäras till betalaren samt skall på det kapital som återbärs betalas sex procent i årlig ränta, som räknas från den dag då ersättningen betalades.

204 §

Förrättningsmännen kan uppställa begränsningar för försäljningen och användningen av virke från fastigheten även för tiden efter tillträdet av ägorna, om det behövs för att trygga en fordran som avser en ersättning från fastigheten. På anmälan av förrättningsingenjören antecknas en sådan begränsning i lagfarts- och inteckningsregistret.

206 §

Vid förrättningen skall beslut fattas om betalningssättet för en ersättning som tillkommer delägarlaget för ett samfällt område eller en gemensam särskild förmån.

Angående betalning av ersättning till ett delägarlag för eller en delägare i ett samfällt område eller en gemensam särskild förmån och deponering av ersättningen gäller det som bestäms i 31 a § i lagen om samfälligheter.

206 a §

Om det totala ersättningsbelopp som en sakägare har ålagts att betala till en och samma ersättningstagare inte överstiger 10 euro behöver beloppet inte betalas eller deponeras.

208 §

Förrättningsingenjören beslutar om betalningen av förrättningsutgifterna, som, om inte något annat följer av 180 §, betalas i förskott av statens eller, om förrättningsingenjören är en fastighetsingenjör, av kommunens medel allt efter som utgifterna uppkommer.

Förrättningsutgifter som har betalats i förskott av statens eller kommunens medel återkrävs till staten eller kommunen i samband med uppbörden av fastighetsförrättningsavgiften, med iakttagande av bestämmelserna om uppbörd av fastighetsförrättningsavgift. En fastighet för vilken det har bestämts att ovan avsedda förrättningsutgifter skall betalas utgör pant för förrättningsutgifterna och för räntan på dem så som bestäms i 20 kap. i jordabalken.

212 §

Förrättningskostnaderna för projektnyskifte enligt 67 § 4 mom. betalas av den som genomför projektet. Om lantmäteribyrån med stöd av 68 § 2 mom. har utfärdat förrättningsförordnande för annat nyskifte utan ansökan, betalas förrättningskostnaderna helt och hållet av statens medel. Vidtas vid samma nyskiftesförrättning både ägoregleringsåtgärder som är nödvändiga med anledning av ett projekt enligt 67 § 4 mom. och ägoregleringsåtgärder som följer av de i 67 § 1 mom. angivna behoven, svarar den som genomför projektet för förrättningskostnaderna för de åtgärder som är nödvändiga med anledning av projektet, och till övriga delar tillämpas på förrättningskostnaderna vad som bestäms ovan i detta moment och i 209 §.

Förrättningskostnaderna för en fastighetsbestämning eller för en annan förrättning genom vilken en brist i fastighetsregistret eller i fastighetsindelningen kan avhjälpas eller ett fel i fastighetssystemet rättas eller tillförlitligheten och klarheten i fastighetssystemet annars främjas skall, enligt vad som bestäms närmare genom förordning av statsrådet, betalas av statens eller kommunens medel, till de delar som förrättningen eller åtgärden har påkallats av det allmänna intresset. I fråga om en förrättning som avses i 283 § betalas dock förrättningskostnaderna helt av statens eller kommunens medel. Förrättningskostnaderna betalas av statens medel om fastighetsregistret förs av lantmäteribyrån och av kommunens medel om fastighetsregistret förs av en kommunal myndighet.

231 §

Utöver vad som bestäms i 1 mom. får kommunen genom besvär hos jorddomstolen söka ändring i ett avgörande som gäller en fråga enligt 32 eller 53 § och som träffats vid en styckning eller klyvning inom ett detaljplaneområde.

232 §

Medan förrättningen pågår får ändring sökas särskilt även i ett avgörande som gäller

en rågång eller ett ägobyte som har verkställts i samband med klyvning, skifte av samfällt område, nyskifte eller reglering av byggnadsmark, eller som gäller förkastande av ett yrkande om ett sådant verkställande av rågång eller ägobyte, om förrättningsingenjören anser det vara ändamålsenligt att tillåta att ändring söks medan förrättningen pågår. Detsamma gäller andra beslut som fattats vid förrättningen och påverkar verkställandet av förrättningen, såsom ett beslut om skiftesplanen vid klyvning, om klyvningen verkställs enligt 50 § 2 mom., och ett avgörande i en tvist som avses i 184 §.

Sedan ändring i förrättningsmännens beslut har sökts med stöd av 1 eller 2 mom., får vid förrättningen inte vidtas sådana åtgärder som kan påverkas av det beslut som meddelas med anledning av besvären. Jorddomstolen får dock på framställning av förrättningsingenjören innan besvären avgörs besluta att förrättningen får fortsättas också i fråga om dessa åtgärder. Jorddomstolen får på yrkande av ändringssökanden förbjuda sakägarna att innan ärendet avgjorts slutligt utföra en sådan åtgärd enligt 177 § som är tillåten enligt de begränsningar i fråga om vidtagande av åtgärder som förrättningsingenjören har uppställt eller enligt ett tillståndsbeslut som förrättningsingenjören har meddelat särskilt.

260 §

Om ändringsansökan gäller en fastighet eller ett outbrutet område som tillhör flera gemensamt och det inte är fråga om skifte av fastigheten, räcker det att en av ägarna under rättas om sammanträdet. En samägare som har begärt det skall dock alltid underrättas om sammanträdet. Om ändringsansökan gäller ett samfällt område eller en gemensam särskild förmån tillämpas beträffande under rättelse om sammanträdet vad som i 168 § 2 mom. föreskrivs om underrättande av delägarlaget för ett samfällt område om en förrättning.

281 b §

Om en domstol fastställer att ersättning skall betalas för en omständighet beträffande

vilken ett ersättningsyrkande har avslagits vid en förrättning, höjer ersättningen eller fastställer att ny ersättning skall betalas, skall den fastställa betalningstiden för en sådan ersättning. Betalningstiden kan vara högst tre år. Om inte domstolen bestämmer något annat på grund av sakens natur, skall på den ersättning som domstolen fastställt betalas sex procent i årlig ränta, som räknas från den dag då tre månader har förflutit sedan förrättningen avslutades eller den vid förrättningen utsatta betalningstiden började. Betalas ersättningen inte under den betalningstid som domstolen fastställt, skall på den obetalda ersättningen betalas dröjsmålsränta enligt 203 § 3 mom.

282 a §

Ett avtal som enligt denna lag utgör en förutsättning för verkställande av fastighetsförrättning kan ingås skriftligen innan förrättningsansökan gjorts eller vid det första sammanträdet i enlighet med 176 § 1 mom., om förrättningen har blivit anhängig på ansökan av sakägarna gemensamt eller på ansökan av någon av sakägarna. Ett sådant avtal binder den som ingått avtalet och en sådan ny ägare till fastigheten som har förvärvat fastigheten genom arv, testamente eller avvittring eller annars på något annat sätt än genom en överlåtelse samt den som var medveten om avtalet när överlåtelsen skedde. Avtalet binder den nya ägaren av fastigheten även när den förrättning som avses i avtalet har blivit anhängig före överlåtelsen.

283 §

Den som för fastighetsregistret kan utan ansökan utfärda förordnande om verkställande av en förrättning som gör det möjligt att avhjälpa en brist i fastighetsregistret eller i fastighetsindelningen eller rätta ett fel i fastighetssystemet eller annars främja tillförlitligheten och klarheten i fastighetssystemet.

285 §

Ändring i fastighetsregisterförarens beslut om sammanslagning av fastigheter, om en sak som avses i 131 § 1 mom., 131 a § eller 165 § 1 mom. eller om rättande av fel enligt 277 § 2 mom. och i förrättningsingenjörens

beslut enligt 177 § 4 mom. eller om rättande av skrivfel enligt 274 § 1 mom. söks genom besvär hos jorddomstolen. Besvär skall anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. I övrigt tillämpas på ändringssökandet vad som bestäms om sökande av ändring i en avslutad förrättning.

— — — — —

286 a §

Förrättningssammanträdena är offentliga. Förrättningsingenjören får dock begränsa allmänhetens närvaro, om det är nödvändigt för att undvika trängsel.

Om någon annan än en sakägare orsakar störningar vid ett förrättningssammanträde, en syn som förrättas vid förrättningen eller någon annan åtgärd som vidtas under förrättningen, får förrättningsingenjören bestämma att personen i fråga skall avlägsna sig från

sammanträdeslokalen eller förrättningsplatsen.

Vid ett förrättningssammanträde och en syn som förrättas i samband med förrättningen är fotografering och bandning samt annan bild- och ljudupptagning och överföring av dem med tekniska metoder tillåten för allmänheten endast med tillstånd av förrättningsingenjören och enligt de anvisningar denne ger. Tillstånd kan beviljas, om verksamheten inte försvårar en ostörd förrättning och inte inverkar störande på sakägarna. Förrättningsingenjören kan uppställa begränsningar också för sakägars vidkommande beträffande vidtagandet av sådana i detta moment avsedda åtgärder som stör förrättningen eller de andra sakägarna avsevärt.

—————
Denna lag träder i kraft den 20

2.

Lag**om ändring av lagen om samfälligheter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 18 augusti 1989 om samfälligheter (758/1989) 3 § 1 mom., 4 § 2 mom., 8 § 1 mom., 18 § 3 mom., 23 § 1 mom., 31 § 2 mom. och 31 a § 2 mom., av dessa lagrum 3 § 1 mom., 8 § 1 mom., 18 § 3 mom., 23 § 1 mom., 31 § 2 mom. och 31 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 686/2000 som följer:

3 §

Fastigheternas ägare är delägare i samfälligheter eller i den gemensamma särskilda förmånen. Delägarna utgör ett delägarlag. Ett fiskelag enligt lagen om fiske (286/1982) utgör delägarlag enligt denna lag. Ägs delägarfastigheterna av flera ägare betraktas dessa tillsammans som ägare enligt denna lag. På delägarfastighetens samägare tillämpas bestämmelserna om delägare endast om så särskilt föreskrivs.

4 §

För delägarlagets verksamhet kan godkännas och fastställas stadgar. Ett sådant delägarlag kallas nedan konstituerat delägarlag. Ett delägarlag av annat slag är ett icke konstituerat delägarlag.

8 §

Vid delägarstämman har varje delägare rösträtt i enlighet med sin andel. När ordförande för stämman väljs och röstlängden godkänns har varje mötesdeltagare likväl en röst, och om deltagarna vid en delägarstämman enhälligt kommer överens om det kan vid stämman också de övriga besluten fattas på detta sätt.

18 §

Innan delägarlagets stadgar och stadgeändringar träder i kraft skall de fastställas av arbetskrafts- och näringscentralen. Arbetskrafts- och näringscentralen skall fastställa stadgarna om de överensstämmer med lag och inte medför skada för någon delägare. I arbetskrafts- och näringscentralens beslut om fastställelse söks ändring genom överklagan hos landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd med iakttagande av vad i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om sökande av ändring i beslut av en förvaltningsmyndighet.

23 §

En delägare som anser att ett beslut av delägarstämman, fullmäktige eller styrelsen inte har tillkommit i laglig ordning eller att ett sådant beslut på något annat sätt strider mot lag eller delägarlagets stadgar har rätt att klandra beslutet genom att vid tingsrätten väcka talan mot delägarlaget inom 60 dagar från det att beslutet fattades. Om rättelseyrkande enligt 23 a § har framställts med anledning av beslutet, har delägaren dock rätt att väcka talan mot delägarlaget vid tingsrätten till dess 30 dagar har förflutit från delfäendet av det beslut som meddelats med anledning av rättelseyrkandet. En delägare som vid delägarstämman medverkat i fattandet av beslutet

genom att understödja beslutet har inte rätt att väcka talan.

31 §

Delägarlaget kan förvärva en fastighet eller ett obrutet område för att fogas till samfälligheten. På sitt förvärv av en fastighet eller ett obrutet område skall delägarlaget söka lagfart enligt bestämmelserna i kapitel 11 i jordabalken (540/1995). Bestämmelser om fogande av en fastighet eller ett obrutet område till en samfällighet ingår i kapitel 13 i fastighetsbildningslagen.

31 a §

Ersättning enligt 1 mom. betalas till delägarna i ett icke konstituerat delägarlag om dessa är kända och om ersättningen är betydande. Ersättningen betalas dock till ett icke konstituerat delägarlag om den är obetydlig eller om kostnaderna för utredning av delägarskapet eller utbetalning av ersättningen jämfört med ersättningsbeloppet är uppenbart höga. Om ett delägarlag inte fattat ett beslut om hur ersättningen till det skall betalas deponeras ersättningen hos länsstyrelsen. Om den deponerade ersättningen inte lyfts inom 14 dagar, skall länsstyrelsen sätta in ersättningssumman på ett bankkonto som öppnas för ändamålet.

Denna lag träder i kraft den 20

3.

Lag**om ändring av lagen om enskilda vägar**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 15 juni 1962 om enskilda vägar (358/1962) 2 § 1 mom., 3 § 2 mom., 22 § 1 mom., 33 a § 2 mom., 39 § 1 mom., 41 § 3 mom., 47 § 1 mom., 51 § 3 mom., 52 § 1 mom. 11 punkten, 78 § 2 mom., 89 a §, 90 § 3 mom., 97 och 98 a §,

av dessa lagrum 2 § 1 mom., 3 § 2 mom., 39 § 1 mom., 41 § 3 mom., 47 § 1 mom. sådana de lyder, 89 a § sådan den lyder delvis ändrad och 90 § 3 mom. sådan den lyder i lag 1079/2000, 33 a § 2 mom. och 52 § 1 mom. 11 punkten sådana de lyder, 89 a § sådan den lyder delvis ändrad och 98 a § sådan den lyder i lag 185/2003, 78 § 2 mom. och 89 a § sådan den lyder delvis ändrad i lagar 521/1975 och 1284/1996 samt 97 § sådan den lyder i lag 1606/1995, och

fogas till lagen en ny 99 b § som följer:

2 §

Vad som i denna lag föreskrivs om fastighet gäller i tillämpliga delar också obrutet område, samfälld skog enligt lagen (109/2003) om samfälda skogar, gruva och sådan byggnad eller inrättning på annans mark som är avsedd att vara bestående.

fastighet helt eller delvis är belägen på det område, som vägen bör anses betjäna genom att den erfordras eller kan begagnas för transporter till och från området, är skyldig att såsom vägdelägare i enlighet med sin andel bygga och underhålla vägen. Den, som inte sedan gammalt är vägdelägare, må likväl inte förpliktas att i egenkap av sådan delta i väghållningen i fråga om förefintlig väg, så länge denna inte begagnas för hans fastighet.

3 §

Denna lag skall även tillämpas på detaljplaneområden, likväl inte i fråga om servitut som avses i 154 § 1 mom. 11 punkten fastighetsbildningslagen (554/1995). En enskild väg eller vägdel eller en sådan trafikled till vilken trafiken på den är avsedd att överföras upphör då den såsom gata upplåts till allmänt bruk, så som om detta bestäms särskilt. I ett beslut genom vilket en gata godkänns för sitt ändamål skall bestämmas vilka vägar eller vägdelar som på motsvarande sätt upphör.

33 a §

Ersättningar som beror på åtgärder enligt 9 § 2 mom. eller 10 § 2 mom. betalas av den som har krävt att åtgärden vidtas. Om en åtgärd är till uppenbar nytta även för någon annan sakägare, kan denne förpliktas att delta i ersättningarna enligt den nytta han har av åtgärden.

39 §

Rätt att kräva vägförrättning har fastighetens ägare och samägare, delägarna i ett samfällt område och det väglag vars väg ärendet berör samt kommunen. Vägförrättning som avses i 38 § 1 mom. 4 punk-

22 §

Envar, som fått rätt till väg eller rätt att använda väg enligt 10 § 1 mom. eller vars

ten får sökas även av innehavaren till en särskild rättighet som gäller fastigheten.

41 §

Lantmäteribyrån eller, om det är fråga om ett sådant område som avses i 5 § 3 mom. fastighetsbildningslagen, kommunens fastighetsregisterförare kan utan ansökan anhängiggöra en vägförrättning i sådana fall som avses i 283 § i fastighetsbildningslagen.

47 §

Kostnaderna för vägförrättningen skall betalas av sökanden. Om flera vägdelägare deltar i vägförrättningen, kan förrättningskostnaderna påföras delägarna enligt vägenheterna eller, om denna fördelningsgrund inte skäligen kan tillämpas på någon vägdelägare, efter vad som prövas vara skäligt. En sakägare som inte är vägdelägare kan, om detta med hänsyn till sakens natur prövas skäligt, påföras kostnaderna eller en del av dem, varvid övriga betalningsskyldigas andelar i motsvarande mån minskas. På betalning av kostnaderna för vägförrättningen tillämpas därutöver bestämmelserna i 212 § 1 mom. i fastighetsbildningslagen. För kostnaderna för vägförrättningen samt betalningen och indrivningen av dem gäller i övrigt vad som föreskrivs om förrättningskostnader i fastighetsbildningslagen.

51 §

Medan vägförrättningen pågår får ändring sökas i ett avgörande som gäller rätten att som sakägare delta i förrättningen, förkastande av en jävsanmärkning eller avbrytning av förrättningen. Medan vägförrättningen pågår får ändring sökas särskilt även i ett beslut som gäller vägens placering eller vilka som är vägdelägare, om förrättningsingenjören anser det vara ändamålsenligt att tillåta sökande av ändring under pågående förrättning.

52 §

Beträffande en befintlig väg skall kommunens vägnämnd, om sakägarna inte har kunnat enas i ett ärende i vilket de har befogenhet att fatta beslut eller om ärendet enligt 38 § eller i övrigt med stöd av denna lag inte skall avgöras vid en vägförrättning, fatta beslut i följande frågor:

11) nedan i 10 kap. nämnda ärenden, med undantag av dem som avses i 80 § 5 mom.;

78 §

Den ersättningsskyldiges fastighet utgör pant för de kostnader som avses i 31 §, 89 § 1 och 2 mom. samt 89 a § 3 och 4 mom., enligt vad 20 kap. jordabalken stadgar.

89 a §

Har vid vägförrättning utsatts viss tid, inom vilken väg skall vara färdig, och har väglaget trots vägdelägares yrkande inte med anledning av detta vidtagit erforderliga åtgärder, kan vägnämnden på ansökan av vägdelägaren förordna god man att låta utföra eller berättiga sökanden att utföra eller låta utföra av saken påkallade vägarbeten på vägdelägarnas bekostnad. Innan beslut härom fattas, skall sysslomannen eller styrelsen ges tillfälle att bli hörd i saken och, om vägärendet inte behandlats vid väglagets stämma, skall stämman ges tillfälle att inom viss tid avge utlåtande. Om det i förväg behövs medel för vägbygget, skall god man alltid förordnas.

Om en väg vid en vägförrättning enligt 1 mom. har förordnats att byggas av någon annan än väglaget, kan vägnämnden på väglagets ansökan ge väglaget rätt att utföra eller låta utföra av saken påkallade vägarbeten på bekostnad av den som är skyldig att bygga vägen, om denna trots väglagets yrkande inte har vidtagit erforderliga åtgärder. Innan beslutet fattas skall den som är skyldig att bygga vägen ges tillfälle att bli hörd i saken.

Behövs i förväg medel för att täcka kostnader för vägarbetet, skall vägnämnden genom sitt beslut fastställa det behövliga beloppet med beaktande av det kostnads-

förslag som avses i 38 § 4 mom. och samtidigt bestämma den andel av dessa kostnader som enligt vägenheterna i förväg skall tas ut hos varje vägdelägare. På väglagets yrkande kan vägnämnden i det fall som avses i 2 mom. bestämma att de medel som behövs i förväg tas ut hos den som är skyldig att bygga vägen. Då väglaget får rätt att enligt 2 mom. utföra eller låta utföra vägarbeten på bekostnad av den som är skyldig till vägbygge, förordnas ingen god man enligt 1 mom.

När vägen är färdigbyggd, skall vägnämnden fastställa det belopp som slutligt skall tas ut hos vägdelägarna eller, i det fall som avses i 2 mom., hos andra som är skyldiga att bygga vägen. Om det belopp som tagits ut i förväg överstiger de slutliga kostnaderna, skall det inbesparade beloppet omedelbart återbäras till väglaget. Angående i 1 mom. avsedd god mans arvode och bestämmandet av det gäller vad som föreskrivs i 77 § 3 mom.

I ett beslut som avses i 1 och 2 mom. och genom vilket vägnämnden har bestämt att vägarbeten får utföras på vägdelägarnas eller någon annans som är skyldig till vägbygget, bekostnad samt i ett beslut enligt 2 mom. genom vilket beloppet av de behövliga kostnaderna har fastställts, får ändring inte sökas. Genom vägnämndens beslut fastställda avgifter som motsvarar i 3 och 4 mom. avsedda kostnader får drivas in med stöd av utdrag ur beslutet.

Om vägdelägarna inte grundar ett väglag och inte har kommit överens om saken, tillämpas bestämmelserna ovan i denna paragraf.

90 §

Om en avgift på grund av ändringssökande avlyfts eller sänks, skall det överstigande beloppet återbäras och betalas en årlig ränta på sex procent räknat från betalningsdagen till dagen för återbäring.

97 §

Beslut om beviljande eller indragning av statsbidrag fattas av Vägförvaltningen.

98 a §

Besvär över Vägförvaltningens beslut om statsbidrag får anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets vägen eller största delen av den finns. På statsbidrag som avses i denna lag tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i statsunderstödslagen (688/2001).

99 b §

Om beviljande av vägrätt i de fall som avses i 8, 9 eller 10 § förutsätter väghållningsmyndighetens tillstånd enligt 37 § 1 eller 2 mom. eller 38 § 2 mom. i landsvägslagen (503/2005), eller banhållarens tillstånd enligt 17 § i banlagen (110/2007), och sakägaren inte har skaffat ett sådant tillstånd, ansöker förrättningsingenjören, vägnämnden, väglagets styrelse eller sysslomannen om det behövliga tillståndet. Förrättningsingenjören och vägnämnden kan delegera uppgiften till sakägaren. Kostnaderna för väghållningsmyndighetens och banhållarens tillstånd som behövs för en vägförrättning eller vägnämndens förrättning är förrättningsavgifter och ingår i förrättningskostnaderna.

Denna lag träder i kraft den 20

4.

Lag**om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 29 juli 1977 om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) 9 § 4 mom., 53 § 2 mom., 84 § 2 mom., 85 § 1 mom., 89 § 2 mom. och 98 § 3 mom.,

av dessa lagrum 9 § 4 mom. sådan den lyder i lag 113/2007, 53 § 2 mom. och 98 § 3 mom. sådana de lyder i lag 709/1993, 84 § 2 mom. sådan den lyder i lag 1032/2003 och 85 § 1 mom. i lag 476/1996 som följer:

9 §

Verkställs inlösen för byggande av kraftledning, naturgasnät eller annat motsvarande företag, kan hörande av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt ordnas så att de ägare och innehavare, vilkas rätt och fördel saken berör, ges tillfälle att framföra sin åsikt om företaget vid ett möte som sökanden ordnar i varje kommun. Om det ansökt företaget endast till en ringa del berör en kommuns område, kan hörandet av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt dock ordnas vid ett möte som samtidigt ordnas i en annan kommun. Mötet skall meddelas i varje kommun såsom kommunala kungörelser offentliggörs inom kommunen. Mötets protokoll skall lämnas tillsammans med inlösningsansökan. Den som skall höras och önskar foga ett skriftligt utlåtande till protokollet skall ges tillfälle därtill vid mötet, eller om han det kräver, efter mötet inom viss tid, som inte får vara kortare än 14 dagar.

53 §

Då förvärv av äganderätten till en fastighet eller ett område som skall inlösas eller då uppkomsten av andra till avslutande av inlösen hörande rättsverkningar är av vikt för att syftet med inlösen skall kunna nås och då besvär över inlösningsbeslutet gäller endast ersättningar eller kostnader eller annars någon sådan omständighet som inte in-

verkar på bestämmandet av föremålet för inlösen eller på anteckningar som annars skall göras i fastighetsregistret, kan behövliga registeranteckningar om förrättningen göras på anhållan av den som ansökt om inlösen, även om inlösningsbeslutet inte till alla delar vunnit laga kraft, under förutsättning att den av inlösningskommissionen fastställda inlösningsersättningen behörigen har betalats. Gäller besvär som utgör hinder för registrering endast vissa av de fastigheter som hör till förrättningen, kan registeranteckningarna rörande de övriga fastigheterna göras utan inväntande av att inlösningsbeslutet skall vinna laga kraft. Ovan avsedda anhållan skall riktas till lantmäteribyrån som skall tillställa fastighetsregisterföraren de uppgifter som behövs för registreringen samt anmäla anhållan om registrering till jorddomstolen. Jorddomstolens ordförande kan förbjuda registrering till dess besvären har avgjorts.

84 §

Tillstånd till undersökningen beviljas av den lantmäteribyrå inom vars verksamhetsområde största delen av egendomen som tillståndsansökan gäller, är belägen. Vid behandlingen av tillståndsärendet kan sakägarna informeras om ärendet genom offentlig delgivning enligt 62 § i förvaltningslagen. Om det likväl är uppenbart att undersökningsarbetet i betydande grad skulle försvåra nyttjandet av någon fastighet, skall en sådan

fastighets ägare eller innehavare informeras om ansökan genom vanlig delgivning enligt vad som bestäms i 59 § förvaltningslagen. När tillstånd beviljas skall det bestämmas inom vilken tid undersökningen skall utföras. Om bestämmandet av föremålet för inlösningshänskjuts till inlösningsförrättningen, är inlösningskommissionen berättigad att utföra behövlig undersökning enligt sökandens anvisning.

85 §

Sakägarna skall, genom iakttagande av bestämmelserna i 84 § 2 mom., informeras om att tillstånd till undersökning har beviljats. Ett exemplar av beslutet skall därtill tillställas den som har anhängit om detta. Om undersökningen skall senast sju dagar innan den påbörjas lämnas meddelande genom vanlig delgivning till de ägare av fast egendom och de innehavare av nyttjanderätt vilkas adresser är kända och till andra genom offentlig delgivning så som anges i 9 § 1 mom.

89 §

I beslut som fattats innan förrättningen avslutades får ändring sökas särskilt endast om beslutet gäller avbrytning av förrättningen eller om jävsanmärkning eller yrkande på att förrättningen skall inställas har förkastats genom beslutet.

98 §

Avgörs inlösnings- eller ersättningsskyldighet om fast egendom vid en förrättning enligt denna lag, skall på inlösnings- eller ersättningsskyldig tillämpas bestämmelserna i 81 och 82 § om sökandens skyldigheter. Ovan relaterade gäller inlösnings- eller ersättningsskyldig även i det fallet att inlösnings- eller ersättningsskyldighet eller ersättning inte bestäms vid förrättningen, om yrkandet på inlösnings- eller ersättning inte är uppenbart obefogat. Avstår ägare från inlösen, skall han ersätta inlösningskyldig de kostnader denne erlagt.

Denna lag träder i kraft den 20

5.

Lag**om ändring av jordabalken**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jordabalken av den 12 april 1995 (549/1995) 11 kap. 4 §, och
fogas till 20 kap. 5 § ett nytt 3 mom. som följer:

11 kap.

Lagfartsskyldighet

4 §

Fastigheter utanför lagfartssystemet

Äganderätten till statens skogsmark, skyddsområden, expropriationsenheter, områden som avskilts för allmänna behov, fristående tillandningar, allmänna vattenområden och allmänna områden inskrivs inte genom lagfart. Om en sådan fastighet eller en kvotdel eller ett outbrutet område av den överläts vidare, skall lagfart sökas på förvärvet.

20 kap.

Lagstadgad panträtt

5 §

Hinder för inskrivning

Vad i 1 mom. stadgas om hinder för inskrivning gäller inte en ersättning, som fastställs i fastighetsförrättning eller annat myndighetsförfarande efter att fastigheten utmätts eller att en säkringsåtgärd har vidtagits eller att fastighetsägaren gått i konkurs, om ersättningen har fastställts på grund av den nytta som fastigheten har haft av det ovan nämnda förfarandet.

Denna lag träder i kraft den 20

6.

Lag**om ändring av lagen om friluftsliv**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 13 juli 1973 om friluftsliv (606/1973) 6 och 15 § som följer:

6 §

För förrättningsmän för en friluftsledsförrättning gäller vad som föreskrivs om förrättningsmän för en vägförrättning enligt lagen om enskilda vägar (358/1962).

15 §

Om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag tillämpas på en friluftsledsförrättning vad som föreskrivs om en vägförrättning enligt lagen om enskilda vägar

Denna lag träder i kraft den 20